

S.8120.17.2017

Sprawozdanie z realizacji
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Chełm na lata 2016 – 2020”
za 2016 rok

I CEL STRATEGICZNY Zintegrowana polityka społeczna I CEL SZCZEGÓŁOWY Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne						
Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne) Sposób realizacji	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Prowadzenie systematycznego monitoringu problemów społecznych oraz analizy istniejących zasobów.	marzec-maj 2017 roku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Ocena zasobów pomocy społecznej przygotowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	1	„Ocena zasobów pomocy społecznej” jest to dokument sporządzany corocznie przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, zawierający dane liczbowe z zakresu pomocy społecznej (struktura mieszkańców, zasoby instytucjonalne, rodzaje udzielonej pomocy oraz świadczeń, budżet, itp), zarówno za okres sprawozdawczy jaki i z lat ubiegłych oraz prognozę na lata przyszłe. W dniu 21 kwietnia 2017 roku Ocena złożona została do Urzędu Miasta Chełm i po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 27 kwietnia 2017 roku przesłana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm, a następnie była przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu maju.	brak kosztów
2. Prowadzenie analiz dotyczących efektywności, skuteczności oraz trafności udzielanej pomocy.	kwiecień 2017 roku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	1	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie co roku przedstawia Prezydentowi oraz Radzie Miasta Chełm sprawozdanie ze swojej działalności, które oprócz zaprezentowania danych liczbowych oraz informacji opisowych dotyczących udzielanej przez MOPR pomocy, zawiera również potrzeby z zakresu pomocy społecznej wynikające ze sporządzonego dokumentu. „Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie za 2016 rok” w dniu 11 kwietnia 2017 roku zostało złożone do Urzędu Miasta Chełm i po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 28 kwietnia	62 322 704,00 zł budżet Miasta Chełm, budżet państwa, środki z Unii Europejskiej

					2017 roku przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm, a następnie było przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu maju.	
	6 marca 2017 roku	Zespół Interdyscyplinarny	Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	1	Zgodnie z § 5 Uchwały Nr VI/63/11 Rady Miasta Chełm z dnia 25 marca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania Przewodniczący Zespołu składa Prezydentowi Miasta Chełm coroczne sprawozdanie z pracy Zespołu w terminie do dnia 31 marca roku następnego po roku sprawozdawczym. Dokument ten zawiera dane liczbowe dotyczące procedury Niebieskiej Karty, charakterystykę osób stosujących przemoc w rodzinie oraz ich ofiar, zakres pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. Analiza powyższych danych dokonywana jest w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W dniu 6 marca 2017 roku Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przedłożyła do Urzędu Miasta Chełm „Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego” za 2016 rok.	1 017,63 zł budżet Miasta Chełm
3. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr w zakresie pomocy społecznej	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji Liczba uczestników tych szkoleń	8 128	Pracownicy socjalni MOPR uczestniczyli w szkoleniach o następującej tematyce: 1) Formy pomocy i wsparcia instytucjonalnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. 2) Wstępna ocena zaburzeń psychicznych . 3) Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej. 4) Działania przeciwko handlowi ludźmi. 5) Niebieska Karta - przewodnik po procedurze. 6) Interpretacja przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; 7) Interpretacja przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych; 8) Choroby wieku starczego – pielęgnacja i postępowanie.	brak kosztów
	luty, kwiecień, czerwiec 2016 roku	Dom Małych Dzieci	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji	3	Pracownicy Domu Małych Dzieci w Chełmie uczestniczyli w szkoleniach o następującej tematyce: „Jak poradzić sobie z zachowaniami agresywnymi wśród klientów? Zasady bezpiecznego kontaktu z osobą zaburzoną psychicznie”, „Relacja wychowawca – wychowanek w procesie budowania więzi”, „Dopalacze – czym są i jak działają. Nowa twarz	500,00 zł budżet Miasta Chełm, szkolenia bezpłatne
			Liczba uczestników tych szkoleń	3		

					problemu społecznego.“	
czerwiec 2016 roku	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji Liczba uczestników tych szkoleń	1 1		Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie uczestniczyli szkoleniu pt.: „Praca z dzieckiem krzywdzonym” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.	szkolenia bezpłatne
cały rok	Środowiskowy Dom Samopomocy	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji Liczba uczestników tych szkoleń	7 30		Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie brali udział w szkoleniach z zakresu pracy z osobami zaburzonymi psychicznie o między innymi następującej tematyce: - „Edukacja psychoseksualna osób z niepełnosprawnością”, - „Trening umiejętności społecznych”, - „Osoba niepełnosprawna wobec prawa”, - „Praca terapeutyczna z osobami chorymi na Alzheimera i demencje starczą”, - Wstępna ocena zaburzeń stanu psychicznego w środowisku”.	budżet państwa
cały rok	placówki oświatowo-wychowawcze	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji Liczba uczestników tych szkoleń	14 54		Pracownicy placówek oświatowo-wychowawczych brali udział w szkoleniach o następującej tematyce: 1) „Spójrz w lustro! I znajdź najlepszego siebie w teatrze wyobraźni” - jak pracować z dziećmi o zaburzonym rozwoju emocjonalnym (1 szkolenie, 7 osób); 2) „Emocje i ich rola w rozwoju dziecka” (5 szkoleń, 10 osób); 3) „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie – rozpoznawanie problemu, profilaktyka cyberprzemocy i pomoc jej ofiarom” (1 szkolenie, 3 osoby); 4) „Przemoc rówieśnicza w szkole – mechanizmy jej powstawania i skuteczne sposoby przeciwdziałania” (1 szkolenie, 2 osoba); 5) „Działalność wychowawcza, profilaktyczna i informacyjna w celu przeciwdziałania zażywaniu przez uczniów środków odurzających i nowych substancji psychoaktywnych” (1 szkolenie, 7 osoby); 6) „Procedura Niebieskiej Karty” (1 szkolenie, 1 osoba); 7) „Szkola dla Rodziców i Wychowawców” skierowane do wychowawców w ramach Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli (1 szkolenie, 22 osoby); 8) „ARS, czyli jak dbać o miłość?” - szkolenie dla koordynatorów szkolnych programów edukacyjnych (2 szkolenia, 1 osoba); 9) „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” - szkolenie	szkolenia bezpłatne

					dla koordynatorów szkolnych programów edukacyjnych (1 szkolenie, 1 osoba).	
4. Opracowywanie i realizowanie programów i projektów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników	1 2 560	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2016 roku realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, w tym Podprogram 2015 i Podprogram 2016.	125 580,45 zł środki z Unii Europejskiej
	cały rok	Urząd Miasta Chełm	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników	4	W ramach działalności Wydziału Spraw Społecznych opracowywane są i realizowane następujące programy: 1) Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 (opisany w: III Cel Strategiczny – Promocja zdrowego trybu życia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień, II Cel Szczegółowy – Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień, pkt 1), 2) Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2016 (opisany w: III Cel Strategiczny – Promocja zdrowego trybu życia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień, II Cel Szczegółowy – Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień, pkt 1), 3) Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018 (opisany w: II Cel Strategiczny – Skuteczny system opieki nad rodziną, II Cel Szczegółowy – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pkt 1), 4) Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 (opisany w: III Cel Strategiczny – Promocja zdrowego trybu życia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień, I Cel Szczegółowy – Profilaktyka zdrowotna, ochrona zdrowia, pkt 4).	2 956 046,45 zł budżet Miasta Chełm, budżet państwa
I CEL STRATEGICZNY Zintegrowana polityki społeczna II CEL SZCZEGÓŁOWY Budowanie szerokiego partnerstwa społecznego						
Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Realizacja Programu współpracy Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi oraz	cały rok	Urząd Miasta Chełm, organizacje pozarządowe	Liczba organizacji, z którymi została podpisana umowa Liczba zadań zleconych	131 2	W ramach Programu współpracy Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego realizowane były zadania w następującym zakresie: - działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku	1 443 961,00 zł budżet Miasta Chełm (1 384 015,00 zł)

innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.			organizacjom w zakresie pomocy społecznej		<p>dzieci i młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, - kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, - pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, - podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, - wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, - ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej, - przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, - działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, - udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa, - turystyki i krajoznawstwa. <p>Szczegóły dotyczące zleconych zadań oraz ich realizacji ujęte zostały w „Sprawozdaniu z rocznego planu współpracy Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, które było przedmiotem obrad Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego, Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska, Komisji Porządku Publicznego i Inwentaryzacji Mienia Komunalnego, Komisji Oświaty, Kultury i Sportu, a także obrad Rady Miasta Chełm w maju 2017 roku.</p>	budżet państwa (59 946,00 zł)
2. Podejmowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów.	styczeń-luty, kwiecień, sierpień-październik 2016 roku	Urząd Miasta Chełm organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	3	<p>W 2016 roku podejmowano następujące działania mające na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Konkurs o przyznanie tytułu „SPOŁECZNIK ROKU” na terenie miasta Chełm; 2) Konkurs o przyznanie Nagrody Prezydenta Miasta Chełm dla organizacji pozarządowej wyróżniającej się w działaniach na rzecz społeczności lokalnej w 2015 roku; 3) Organizacja imprezy promującej organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego pn.: „Chełmski Dzień Organizacji Pozarządowych 2016”; 4) realizacja „Budżetu Obywatelskiego” dzięki któremu mieszkańcy Chełma mają wpływ na decyzje o przeznaczeniu części budżetu publicznego na przedsięwzięcia zgłoszone bezpośrednio przez nich. 	8 500,00 zł budżet Miasta Chełm

**II CEL STRATEGICZNY Skuteczny system opieki nad rodziną
I CEL SZCZEGÓŁOWY Skuteczny system opieki nad rodziną i dzieckiem**

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Realizacja Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej.	cały rok	Urząd Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie, Dom Małych Dzieci, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Zgodne ze wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w Programie Wspierania Rodziny	1	„Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Chełm na lata 2014-2016” realizowany był przez cały 2016 rok przez następujące jednostki organizacyjne Miasta Chełm: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, Chełmskie Centrum Pomocy dziecku i Rodzinie w Chełmie oraz Dom Małych dzieci w Chełmie. W maju 2017 roku sporządzone zostało „Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Chełm na lata 2014-2016 za 2016 rok” w którym zawarto wskaźniki jego realizacji. Sprawozdanie, po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 31 maja 2017 roku zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i było przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu czerwcu.	budżet Miasta Chełm, budżet państwa
2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych poprzez dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz prowadzenie pracy socjalnej.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba zorganizowanych warsztatów (udzielonych porad) Liczba uczestników tych warsztatów	508	Rodzinom mającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie udzielił pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, objęcia dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Klienci, jak też pracownicy socjalni, najczęściej zwracali się do specjalistów z następującymi problemami: a) dydaktycznymi i opiekuńczo – wychowawczymi dzieci, b) konfliktami domowymi, c) uzależnień, d) przemocy, e) zaniedbań w zakresie wypełniania funkcji rodzinnych, f) związanymi ze sprawami rozwodowymi, g) mieszkaniowymi (zaległości w opłatach, zagrożenia eksmisją, sprawy meldunkowe), h) zdrowotnymi (choroby przewlekłe, głównie zaburzenia psychiczne). Porad udzielali: - psycholog (165 porad), - pedagog (172 porady), - terapeuta (171 porad).	budżet Miasta Chełm

	cały rok	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba zorganizowanych warsztatów (udzielonych porad)	431	Z pomocy Ośrodka może skorzystać każdy, kto znajduje się w sytuacji, którą ocenia się jako zagrażającą, kto nie znajduje sposobów samodzielnego poradzenia sobie i nie ma wystarczającego wsparcia w swoim otoczeniu. Powyższa pomoc udzielana jest w ciągu całego roku przede wszystkim w formie indywidualnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego). W 2016 roku specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie udzielili 431 porad, konsultacji oraz pomocy 114 osobom doświadczającym przemocy, w tym: - 88 osób skorzystało z 126 konsultacji psychologicznych, - 72 osoby skorzystały z 123 konsultacji pedagogicznych, - 46 osób wzięło udział w 108 sesjach terapii indywidualnej, - 6 rodzin (29 osób) uczestniczyło w 30 spotkaniach terapii rodzinnej, - sporządzono 44 pisma urzędowe. Każda osoba, która zgłosiła się do Ośrodka Interwencji kryzysowej w Chełmie w związku z wystąpieniem w jej życiu kryzysu mogła skorzystać z każdej formy pomocy oferowanej przez Ośrodek.	budżet Miasta Chełm
		Liczba uczestników tych warsztatów	114			
3. Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia materialnego	1 867	Na podstawie Umowy Nr 134 zawartej w dniu 28 marca 2017 roku pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Miastem Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie otrzymał dotację celową na realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach powyższego Programu udzielana była pomoc w formie posiłku, z którego skorzystało 1 061 osób, oraz w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, z którego skorzystało 2 155 osób. Wśród osób korzystających z Programu znajdowały się dzieci i uczniowie, którzy korzystali z ciepłego posiłku w placówkach oświatowo-wychowawczych do których uczęszczali.	4 492 678,00 zł budżet Miasta Chełm, budżet państwa
			Liczba osób korzystających z programów dożywiania, w tym liczba dzieci	2 657 1 004		
cały rok	placówki oświatowo - wychowawcze	Liczba dzieci korzystających z programów dożywiania	1 721	W placówkach oświatowo-wychowawczych rodzinom najuboższym udzielane było następujące wsparcie: - stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne (1 483 uczniów), - wyprawka szkolna dla uczniów w ramach Akcji „Wyprawka dla Żaka” zorganizowanej przez PCK (9 uczniów), - wyprawka szkolna dla uczniów w ramach Programu wyrównywania szans edukacyjnych pn. „Chełmskie pierwszaki” realizowanego przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Chełm (11 uczniów),		

					<ul style="list-style-type: none"> - wyprawka szkolna dla uczniów otrzymana od Szkolnego Koła „Caritas” (2 uczniów), - wyprawka szkolna dla dzieci romskich (4 uczniów), - paczki świąteczne ufundowane przez sponsorów (17 uczniów), - stypendium „Skrzydła” z Caritas Archidiecezji Lubelskiej (18 uczniów), - Akcja „Szlachetna paczka” (2 uczniów), - żywnościowe paczki świąteczne zebrane przez wolontariuszy Szkolnego Koła „Caritas” (92 uczniów), - dofinansowanie obiadów z „Caritas” Archidiecezji Lubelskiej 1 uczeń) - Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży „Razem w 7-ce możemy więcej” udzieliło wsparcia finansowego dla uczennicy (1 uczeń), - dożywanie uczniów w ramach własnych działań opiekuńczo-wspierających szkoły (2 uczniów), - paczki żywnościowe oraz paczki rzeczowe pozyskane ze zbiórek przeprowadzonych wśród społeczności szkolnej (74 uczniów), - realizacja rządowego Program „Wyprawka szkolna” (5 uczniów), <p>Ponadto w szkołach realizowane były Programy prozdrowotne pt.: „Szkłanka mleka” i „Warzywa i owoce w każdej szkole” refundowane ze środków Unii Europejskiej.</p>	bezpłatnie
4. Zabezpieczenie zatrudnienia asystenta rodziny.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	4	<p>W dniu 22 września 2016 roku Miasto Chełm zawarło z Wojewodą Lubelskim Umowę Nr 713 w sprawie dofinansowania zadania własnego gminy realizowanego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”, w ramach której Miasto Chełm otrzymało dotację na dofinansowanie kosztów realizacji zadania własnego gminy w zakresie zatrudniania asystentów rodziny. Uzyskane środki finansowe pozwoliły na zabezpieczenie wynagrodzenia dla trzech asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie.</p> <p>W okresie sprawozdawczym 63 rodziny, w których wychowywało się 153 dzieci zostały objęte wsparciem asystenta rodziny w związku z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny prowadzone było za jej zgodą i przy aktywnym jej udziale. Praca z rodziną prowadzona była zgodnie z opracowanym planem, który obejmował zakres realizowanych działań</p>	74 577,21 zł budżet Miasta Chełm, budżet państwa

					mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Asystenci rodzin systematycznie współpracowali z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami samorządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dwukrotnie w ciągu 2016 roku przeprowadzona została okresowa ocena rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, podczas której omawiano aktualną sytuację rodzin, pojawiające się trudności oraz propozycje ich rozwiązania.	
5. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej.	styczeń, lipiec 2016 roku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba i rodzaj zajęć, wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturowych Liczba uczestników zajęć i wydarzeń	2 150	Z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie dzieci w wieku szkolnym wzięły udział w: 1) koloniach letnich w Ochotnicy Dolnej, zorganizowanych przez Kuratorium Oświaty (110 dzieci), 2) zabawie choinkowej zorganizowanej w ramach Akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę (40 dzieci).	budżet Miasta Chełm, Kuratorium Oświaty w Lublinie
	cały rok	placówki oświatowo - wychowawcze	Liczba i rodzaj zajęć, wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturowych Liczba uczestników zajęć i wydarzeń	49 ok. 2 079	Zajęcia i wydarzenia sportowe, rekreacyjne i kulturowe zorganizowane w placówkach oświatowo-wychowawczych: 1) Sportowa Olimpiada Przedszkolaków zorganizowana przez ChTKKF w Chełmie (169 uczestników), 2) Halowa Sportowa Olimpiada Dzieci „Mikołajki 2016” (169 uczestników), 3) wystawa prac plastycznych w Chełmskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie pt: „Wiosenne zabawy na podwórku” - promowanie aktywności fizycznej na świeżym powietrzu (131 uczestników), 4) „Piknik jesienny”, czyli zabawy integracyjne z animatorem połączone z pieczeniem ziemniaków (131 uczestników), 5) III Miejska Integracyjna Spartakiada Dzieci i Młodzieży Chełm 2016 pod hasłem „Cemex nie próżnuje sportową integrację buduje” (155 uczestników), 6) „Piknik z dwójką”, 7) warsztaty ozdób Wielkanocnych, 8) koła plastyczne, kulinarne, piłki nożnej, języka angielskiego, wokalne, teatralne, taneczne, przedmiotowe, 9) SKS-y, 10) zajęcia integracyjne „Wynalazki Leonardo da Vinci”, 11) koncert Tomasza Szweda, 12) „Bieg po zdrowie”, 13) międzyszkolny konkurs „Bieg na orientację śladami Ducha Bielucha”, 14) Ogólnopolski Finał Czwartków Lekkoatletycznych	budżet Miasta Chełm, sponsorzy

					<p>w skoku w dal, 15) Turniej Rodzin (25 uczestników), 16) „Piknik rodzinny” (500 uczestników), 17) Turniej koszykówki chłopców o „Puchar Dyrektora SP 4 w Chełmie” (24 uczestników), 18) Europejski Tydzień Sportu (80 uczestników), 19) Majówka Integracyjna, 20) Turniej piłki siatkowej (15 uczestników), 21) zajęcia sportowe na terenie basenu przy I LO w Chełmie połączone z nauką pływania (40 uczestników), 22) Kilometry Dobra - akcja Caritas (53 uczestników), 23) zajęcia z biblioterapii „Bajosfera” (44 uczestników), 24) zajęcia teatralno-profilaktyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego (44 uczestników), 25) Igrzyska Sportowe organizowane przez Miejski Szkolny Związek Sportowy (99 uczestników), 26) „Sportowa sobota z Jedyneką” (50 uczestników), 27) II edycja Miejskich Integracyjnych Zawodów Rowerowych na Trenażerze Multimedialnym Chełm 2016 (50 uczestników), 28) XIII Miejski Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego Chełm 2016 (200 uczestników), 29) Miejski Festyn Rekreacyjno - Sportowy „Sportowe stulecie z Jedyneką” (100 uczestników), 30) turniej piłki nożnej o puchar dyrektora ”Mini mistrzostwa Europy 2016”, 31) halowy turniej piłki nożnej „Ruch na przerwach”, 32) otwarte mistrzostwa ZSO Nr 7 w szachach, w skoku wzwyż i w hop-skoku, 33) warsztaty muzyczno-teatralne w ramach Programu integracji społeczności romskiej, 34) Dni Kultury Regionalnej (spotkania ze znanymi chełmianami, warsztaty, koncerty, wystawy, wyjścia do galerii, do domu kultury), 35) „Sportowa jesień z Budowlanką”, 36) zajęcia w ramach Szkolnego Koła Ligi Obrony Kraju, Szkolnego Koła PCK, Szkolnego Klubu Miłośników Fantastyki oraz Szkolnego Klubu Sportowego, 37) pozalekcyjne zajęcia sportowe: pływanie, badminton, piłka siatkowa, tenis stołowy, zajęcia rekreacyjno – siłowe, 38) warsztaty tańca, 39) zawody strzeleckie „Hubertus chełmski”, 40) zajęcia ekologiczne „Walory przyrodnicze parków krajobrazowych”,</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					41) turniej badmintonu, 42) turniej tenisa stołowego, 43) turniej biegów przełajowych, 44) turniej unihokeja, 45) turniej darta, 46) Mikołajkowy Turniej Sprawnościowy, 47) Integracyjny Turniej Unihokeja, 48) Szkolny Turniej Warcabowy, 49) zajęcia z akrobatyki.	
cały rok	instytucje kultury	Liczba i rodzaj zajęć, wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturowych Liczba uczestników zajęć i wydarzeń	39 ok. 39 083	Zajęcia i wydarzenia sportowe, rekreacyjne i kulturowe zorganizowane przez instytucje kultury: 1) Uczniowski Klub Sportowy „Tempo” Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Przeciwdziałanie poprzez sport” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz zorganizował obóz sportowy w Mielnie (51 uczestników), 2) Chełmski Klub Karate „Kyokushin” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku” w ramach którego prowadził zajęcia karate oraz zorganizował obóz sportowy nad Jeziorem Białym (27 uczestników), 3) Miejski Klub Sportowy „Cement - Gryf” Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne, zorganizował obóz w Krasnobrodzie oraz wyjazd do Okuninki i Poznania, a także zakupił dla dzieci i młodzieży artykuły sportowe (180 uczestników), 4) Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizowało zadanie pn.: „Pozalekcyjne zajęcia - Sport to zdrowie” w ramach którego prowadziło zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	269 336,95 zł budżet Miasta Chełm, środki własne organizacji pozarządowych	

				<p>i umiarkowanym (20 uczestników),</p> <p>5) Klub Karate Kyokushin „KANKU” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne, warsztaty terapeutyczne oraz prelekcje na temat karate i jego historii, a także zakupił artykuły spożywcze, napoje, sprzęt sportowy oraz koszulki z nadrukiem (100 uczestników),</p> <p>6) Miejski Szkolny Związek Sportowy w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Otwarta szkoła dla sportu – organizowanie zajęć sportowych z różnych dyscyplin sportu z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne, zorganizował szkolenie dla młodzieży szkolnej z zakresu piłki ręcznej i wspinaczki na ściankę wspinaczkową, obóz sportowy w Piszcu nad jeziorem ROŚ/Mazury i w Czorsztynie, a także zakupił drobny sprzęt sportowy (925 uczestników),</p> <p>7) Miejski Klub Sportowy „Agros” Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Stop alkoholowi – żyj zdrowo na sportowo” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne i sportowe, głównie z lekkiej atletyki i szachów (65 uczestników),</p> <p>8) Uczniowski Klub Sportowy „Niedźwiadek” Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Gra w piłkę nożną, jako zdrowa i alternatywna do zagrożeń uzależnieniami, forma spędzania wolnego czasu” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne w trakcie czterech obozów piłkarskich zorganizowanych w atrakcyjnie turystycznych miejscowościach (320 uczestników),</p> <p>9) Chełmski Klub Sportowy „Chełmianka” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizacja</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia sportowe i profilaktyczne (40 uczestników),</p> <p>10) Chelmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizowało zadanie pn.: „Aktywność fizyczna – alternatywą patologii społecznych i zdrowotnych” w ramach którego prowadziło pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne i sportowe w formie zajęć tanecznych dla dzieci i młodzieży z nadwagą i otyłością oraz zajęć nauki pływania, a także zorganizowało obóz profilaktyczno - sportowy w Chłapowie oraz 10 dniowy dochodzący obóz profilaktyczno – rekreacyjny (40 uczestników),</p> <p>11) Klub Kyokushin – kan Karate Do w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, karate kyokushin z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne oraz sportowe z karate i kick boxingu (80 uczestników),</p> <p>12) Międzyszkolny Klub Sportowy „Dragon” Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży z zakresu strzelectwa sportowego z elementami biathlonu letniego z uwzględnieniem profilaktyki” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne, sportowe z zakresu strzelectwa sportowego letniego z elementami biathlonu oraz teoretyczno - praktyczne dotyczące koncentracji uwagi i procesów poznawczych istotnych w osiągnięciu wysokich wyników sportowych, a także przeprowadził szkolenie dla dzieci i młodzieży dotyczące zasad bezpiecznego posługiwania się bronią sportową i podstaw prawnych dotyczących tej dyscypliny sportu oraz zakupił sprzęt sportowy (160 uczestników),</p> <p>13) Stowarzyszenie Kulturalno – Oświatowo – Sportowe „Aktywna 8” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>i upowszechniania kultury fizycznej realizowało zadanie pn.: „Zajęcia pozalekcyjne z zakresu piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki koszykowej z uwzględnieniem profilaktyki” w ramach którego prowadziło pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne i sportowe dla dzieci i młodzieży z różnych dyscyplin sportowych np: piłka nożna i ręczna, siatkówka, koszykówka (80 uczestników),</p> <p>14) Międzyszkolny Klub Sportowy Judo Chełm w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne i sportowe oraz zorganizował tzw. „camp – randori” (30 uczestników),</p> <p>15) Towarzystwo „Oświata” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizowało zadanie pn.: Czas na sport – pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży” w ramach którego prowadziło pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne, sportowe z programem informacyjno – edukacyjnym, artystyczno – plastyczne i turystyczno – rekreacyjne (20 uczestników),</p> <p>16) Klub Sportowo - Rekreacyjny „BASKET” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Sport alternatywą wobec używek” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne i sportowo - szkoleniowe z koszykówki, a także zorganizował Turniej Mini Koszykówki (50 uczestników),</p> <p>17) Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Lider” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizował zadanie pn.: „Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży z zakresu pływania i ratownictwa wodnego z uwzględnieniem profilaktyki” w ramach którego prowadził pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne, sportowe, szkoleniowe z zakresu pływania w wodzie oraz merytoryczne uzupełniające trening sportowy dotyczące regulacji prawnych w sporcie oraz regulacji antydopingowych, a także zakupił drobny sprzęt sportowy</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>i przeprowadził trening z przepisów sportowych regulujących przeprowadzenie poszczególnych konkurencji pływackich oraz podstaw ratownictwa wodnego i pierwszej pomocy (40 uczestników),</p> <p>18) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chełmie w ramach programu dla miejskich jednostek organizacyjnych o finansowanie zadania ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016, w 2016 roku zorganizował „X Halową Ligę dzieci i młodzieży w piłce nożnej, siatkówkę i tenisie stołowym” (220 uczestników),</p> <p>19) Chełmski Dom Kultury w ramach programu dla miejskich jednostek organizacyjnych o finansowanie zadania ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016, w 2016 roku przeprowadził lokalną kampanię profilaktyczno – edukacyjną połączoną z „Dniem Dziecka” w ramach której zorganizował:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacje na scenie grup dziecięcych i młodzieżowych, - występ grupy animatorów (chusta animacyjna, szczudła, wielkie bańki mydlane), - interaktywne widowisko muzyczne dla dzieci połączone z działaniami animacyjnymi „Wesoła Lokomotywa”, - pokaz modelarski tj.: latawce i balony z logo 0%, - pokaz szczudlarzy i żonglerów, - nieodpłatne udostępnienie urządzeń rekreacyjnych, - punkty animacji artystycznej dla dzieci (rękodzieło, malarstwo, żonglerka, garncarstwo, robotyka), - prezentację stoisk stowarzyszeń trzeźwościowych wspierających rodzinę, - konkursy z nagrodami promującymi aktywny sposób spędzania wolnego czasu, bez spożywania alkoholu, - konkurencje sportowo – rekreacyjne dla rodzin (ok. 4 000 uczestników), <p>20) Chełmski Dom Kultury w ramach programu dla miejskich jednostek organizacyjnych o finansowanie zadania ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016, w 2016 roku realizował zadanie pn.: „Letnie warsztaty taneczne” w ramach których zorganizował:</p>	
--	--	--	--	--	--

					<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty wstępne, obejmujące ćwiczenia ogólnorozwojowe oraz rytmiczne, - warsztaty taneczne z technik tańca towarzyskiego – tańce standardowe (walc angielski i wiedeński, tango, foxtrot, quickstep), - warsztaty taneczne z technik tańca towarzyskiego – tańce latynoamerykańskie (samba, cha cha, rumba, pasadoble, jive), - konkursy z nagrodami promującym aktywny sposób spędzania wolnego czasu, bez kontaktu z używkami, alkoholem i narkotykami, - autorski program profilaktyczny, - wyżywienie dla uczestników (87 uczestników), 21) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała seanse bajek animowanych dla najmłodszych oraz filmów dla młodzieży (1 200 uczestników), 22) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała warsztaty edukacyjne dla dzieci w ramach projektu „Fizyka, robotyka. Zostań współczesnym Einsteinem” (500 uczestników), 23) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w okresie ferii zorganizowała dla dzieci i młodzieży pozostającej w domach szereg zajęć kulturalno – edukacyjnych (250 uczestników), 24) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w okresie wakacji oferowała dzieciom i młodzieży następujące zajęcia: słuchowiska, gry i zabawy na świeżym powietrzu, głośne czytanie książek, zajęcia plastyczne – techniczne, projekcje filmów, rozgrywki planszowe, itp. (450 uczestników), 25) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” prowadziła w placówkach oświatowych i bibliotecznych zajęcia promujące czytelnictwo inspirowane literaturą dziecięcą (750 uczestników), 26) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w ramach Nocy Bibliotek zorganizowała spektakl teatralny dla dzieci pt.: „Czarownica i pierniki” (200 uczestników), 27) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała spektakl teatralny dla dzieci pt.: „O czym marzą drzewa” (100 uczestników), 28) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała spotkanie autorskie dla dzieci promujące 	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>książeczki dla dzieci Iwony Chudoby pt. „Biedronkowo” (450 uczestników),</p> <p>29) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała spotkanie autorskie dla dzieci promujące książki Justyny Bednarek „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek” (200 uczestników),</p> <p>30) Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w ramach Nocy Kultury zorganizowała koncert i zabawy dla dzieci pt.: „Biblioteka Pana Kleksa” (250 uczestników),</p> <p>31) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w trakcie roku sprawozdawczego oferowało następujące wystawy czasowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Zespół rezydencjonalno - sakralny Daniela Romanowicza z XIII wieku w Chełmie w świetle badań archeologicznych”, - „Od zespołu rezydencjonalno - sakralnego Daniela Romanowicza do bazyliki pw. Narodzenia NMP w Chełmie”, - „Wojownik i Księżniczka. Archeologia – medycyna sądowa – sztuka”, - „One także witały Pana. Zwierzęta w szopkach bożonarodzeniowych”, - „Julian Bajkiewicz. Malarstwo”, - „Jan Uścimiak. Rzeźba. Kiedy dusza jest szczęśliwa”, - „Sybiracy, patrioci, tułacze. Losy deportowanych Polaków w latach 1940 – 1956”, - „Chełm w drugiej połowie XIX wieku w fotografii i dokumentach ze zbiorów Muzeum Ziemi Chełmskiej”, - „Chrzest 966. U źródeł Polski”, - „Księga, która przetrwała wieki. Historia Biblii”, - „Skarby baroku. 250. rocznica koronacji obrazu Matki Bożej Chełmskiej”, - „Meble, malarstwo, rzemiosło artystyczne”, - „Simon Mondzain. Malarstwo, rysunek”, - „Zielone i białe”, - „Eugeniusz Krajewski zapomniany malarz, pedagog. Życie kulturalne w Chełmie w latach 1945 – 1955”, - „Spotkanie – medytacja ikony. Katecheza, która trwa. Ikony współczesne Marcin Świąder”, - „Światłem miłości. Sztuka sakralna ze zbiorów Muzeum Ziemi Chełmskiej”, - „Zenon Michał Jan Waśniewski, malarz, poeta, pedagog, żołnierz”, - „Skrypty. ZAWA & WOPUS (Hanna Zawa-Cywińska, Wiesław Budziejewski)”,
--	--	--	--	---

					<ul style="list-style-type: none"> - „Sabine Laidig. Chroma”, - „Sztuka lat 70. XX wieku z kolekcji Galerii 72”, - „Włodzimierz Pawlak – malarstwo, rzeźba”, - „Non omnis moriar. Jan Ryszard Lis (1935-1997) – malarstwo”, - „Moja przygoda w muzeum”, - „Świat toruńskiego piernika” (26 767 uczestników), <p>32) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało lekcje muzealne z następujących dziedzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 z dziedziny sztuki współczesnej, - 24 z dziedziny sztuki ziemi chełmskiej, - 3 z dziedziny etnografii, - 22 z dziedziny historii, - 3 o tematyce przyrodniczej (912 uczestników), <p>33) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza z okazji obchodów Dnia Pamięci o Holokauście i przeciwdziałaniu zbrodniom przeciwko ludzkości zorganizowało wykład pt.: „Sobibór. Pamięć nie zna przedawnienia”, Marek Bem, który wygłoszony został trzykrotnie: dwa razy w I Liceum Ogólnokształcącym w Chełmie oraz jeden raz w Muzeum (82 uczestników),</p> <p>34) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało wykład pt.: „Kazimierz Andrzej Jaworski. W kręgu Kamieny”, D. Bida, który wraz z prezentacją multimedialną został przeprowadzony w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Chełmie (91 uczestników),</p> <p>35) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało wykład pt.: „Wybrane zabytki Chełma”, D. Bida, który wraz z prezentacją multimedialną został przeprowadzony w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 8 w Chełmie (56 uczestników),</p> <p>36) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało wykład pt.: „Dzieje Chełma od czasów Daniela do połowy XX wieku”, Z. Lubaszewski, który został przeprowadzony w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 8 w Chełmie (55 uczestników),</p> <p>37) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało wykład pt.: „Historia mojej „Małej Ojczyzny”, Z Lubaszewski, który został przeprowadzony w Szkole Podstawowej Nr 5 w Chełmie (20 uczestników),</p> <p>38) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało wykład pt.: „Życie i twórczość Zenona</p>
--	--	--	--	--	--

					Waśniewskiego”, K. Mart, który został przeprowadzony w I Liceum Ogólnokształcącym w Chełmie (140 uczestników), 39) Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza zorganizowało dwa wykłady pt.: „Życie, działalność i twórczość Z. Waśniewskiego”, K. Mart, (75 uczestników).	
6. Utworzenie na terenie miasta placówki wsparcia dziennego.		Urząd Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe	Liczba dzieci korzystających z zajęć w placówce	0	W 2016 roku podjęte zostały działania mające w celu znalezienia odpowiedniego lokalu w którym możliwe byłoby utworzenie placówki wsparcia dziennego.	
7. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z placówkami oświatowo – wychowawczymi w celu wymiany informacji dotyczącej dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych uczęszczającej do szkół.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, placówki oświatowo - wychowawcze	Liczba placówek oświatowych-wychowawczych z którymi współpracuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	33	Pracownicy socjalni systematycznie współpracują z placówkami oświatowo - wychowawczymi w zakresie zapewnienia posiłków dla dzieci i uczniów, jak również w zakresie wymiany informacji dotyczących realizowania funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców, oraz w ramach realizowanej procedury Niebieskiej Karty poprzez kontakt telefoniczny, wizyty w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz rozmowy z nauczycielami i pedagogami.	brak kosztów
8. Rozwijanie i wspieranie sektora organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży.	cały rok	Urząd Miasta Chełm, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,	Liczba wspieranych organizacji pozarządowych	3	Pracownicy socjalni w ramach współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci oraz Stowarzyszeniem Chełmska Roma wytypowali 689 osób, w tym 305 dzieci, do pomocy w postaci paczek z artykułami żywnościowymi pozyskanymi przez te organizacje w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.	brak kosztów
II CEL STRATEGICZNY Skuteczny system opieki nad rodziną II CEL SZCZEGÓŁOWY Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie						
Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Realizacja Programu Przeciwdziałania	cały rok	Urząd Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy	Zgodne ze wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań	1	„Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018” realizowany był przez cały 2016 rok przez Wydział Spraw	17 155,56 zł budżet Miasta

Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Chełm.		Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym, placówki oświatowo - wychowawcze, Prokuratura, Komenda Miejska Policji, Sąd Rejonowy, Kuratorzy Sądowi, lokalne media, organizacje pozarządowe,	ujętymi w PPPwRoOOPwR		Społecznych Urzędu Miasta Chełm. W marcu 2017 roku sporządzone zostało „Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018 za 2016 rok” w którym zawarto wskaźniki jego realizacji. Sprawozdanie, po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 31 maja 2017 roku zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i było przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu kwietniu.	Chełm
2. Opracowanie i realizacja projektów i programów finansowanych ze środków zewnętrznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.		Urząd Miasta Chełm, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym, Miejskie Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba programów Liczba uczestników	0 0	W 2016 roku z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie opracowano i nie realizowano projektu lub programu finansowanego ze środków zewnętrznych.	
3. Tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego	cały rok	Urząd Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba założonych „Niebieskich Kart” Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	171 173	W roku sprawozdawczym do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 171 Niebieskich Kart założonych przez: Komendę Miejską Policji w Chełmie (157 NK), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie (12 NK) i placówki oświatowe (2 NK), natomiast 173 Niebieskie Karty zakończono (65 NK wszczętych w 2015 roku, 108 NK wszczętych w 2016 roku). W 6 przypadkach Niebieska Karta założona była dziecku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Zespół prowadził 65 czynnych Niebieskich Kart z czego 4 z nich założone zostały jeszcze w 2015 roku. Z analizy Niebieskich Kart prowadzonych w 2016 roku przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, iż 202 osoby doświadczały przemocy domowej w tym: 173 kobiety, 15 mężczyzn i 14 dzieci.	brak kosztów

**III CEL STRATEGICZNY Promocja zdrowego trybu życia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień
I CEL SZCZEGÓŁOWY Profilaktyka zdrowotna ochrona zdrowia**

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Monitorowanie stanu zdrowia mieszkańców miasta Chełm.	cały rok	Urząd Miasta Chełm, podmioty lecznicze, placówki oświatowo - wychowawcze, organizacje pozarządowe, instytucje działające w obszarze ochrony zdrowia	Ocena stanu zdrowia ludności zamieszkałej na terenie miasta Chełm	1	<p>W celu monitorowania stanu zdrowia mieszkańców miasta Chełm sporządzana jest corocznie w oparciu o dane pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego, Lubelskiego UW w Lublinie i Narodowego Funduszu Zdrowia „Ocena stanu zdrowia ludności zamieszkałej na terenie miasta Chełm na 2015 rok”. Ocena zawiera analizę danych dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyrostu naturalnego (analiza urodzeń i zgonów), - stanu zdrowia dzieci i młodzieży do 18 r.ż. (zachorowalność i chorobowość), - stanu zdrowia osób dorosłych, - sytuacji epidemiologicznej, - struktury hospitalizacji, - stanu zdrowia mieszkańców w świetle działań profilaktycznych. <p>Z analizy danych przedstawionych w Ocenie za 2016 rok wynika, iż choroby układu krążenia stanowią główną przyczynę zgonów, chorobowości, zachorowalności oraz hospitalizacji mieszkańców miasta Chełm, a ¼ dorosłych ankietowanych mieszkańców Chełma cierpi na chorobę przewlekłą, taką jak: cukrzyca, nowotwór, reumatologiczne zapalenie stawów, padaczka, osteoporoza, choroby psychiczne.</p> <p>Ocena była przedmiotem obrad Komisja Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta Chełm w listopadzie 2016 roku.</p>	brak kosztów
2. Opracowanie i realizacja programów polityki zdrowotnej.	cały rok	Urząd Miasta Chełm	Liczba programów Liczba odbiorców programów	6 6 428	<p>Realizacja programów polityki zdrowotnej obejmowała kontynuację 5 programów wieloletnich realizowanych przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie tj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Program profilaktyki gruźlicy i raka płuc – wykonywano rtg klatki piersiowej i rozpoznanie czynników ryzyka, 2) Program profilaktyki osteoporozy - wykonywano badanie sondą usg w kierunku osteoporozy i rozpoznanie czynników ryzyka, 	357 035,00 zł budżet Miasta Chełm

					<p>3) Program profilaktyki chorób układu krążenia – wykonywano pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiar poziomu cholesterolu i glukozy metodą paskową, pomiar poziomu tkanki tłuszczowej oraz rozpoznanie czynników ryzyka,</p> <p>4) Program profilaktyki raka piersi - wykonywano badania palpacyjne i usg piersi, prowadzono naukę samobadania piersi oraz ocenę ryzyka zachorowania,</p> <p>5) Program ochrony dzieci z miasta Chełm przed inwazyjną chorobą pneumokokową – wykonywano szczepienia ochronne dzieci w wieku lat 3,</p> <p>Szczegółowy opis działań prowadzonych w ramach programów został zawarty w ocenie efektów programów profilaktycznych za 2016 rok. Ocena, przyjęta przez Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 24 lutego 2017 roku została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i była przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska w dniu 28 marca 2017 roku.</p> <p>Ponadto w roku 2016 kontynuowano realizację Programu profilaktyki zakażeń HCV dla Miasta Chełm na lata 2014-2016. W wyniku postępowania konkursowego realizatorem badań w ramach programu w roku 2016 był Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie. W ramach programu przebadano 469 osób w wieku 18-45 lat, zamieszkałych na terenie miasta Chełm, na obecność przeciwciał anty – hcv. U 8 osób wynik badania był pozytywny.</p>	
cały rok	podmioty lecznicze	Liczba programów Liczba odbiorców programów	4 ok. 1 733	<p>Programy profilaktyki zdrowotnej opracowywane i realizowane przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie:</p> <p>1) Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy – pobierano i utrwalano materiał do badania, a także w niektórych przypadkach dokonywano pogłębionej diagnostyki w postaci badania kolposkopowego z pobraniem wycinka,</p> <p>2) Program profilaktyki chorób układu krążenia – wykonywano badania biochemiczne krwi, pomiar ciśnienia tętniczego krwi i określano BMI,</p> <p>3) Program badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego w systemie oportunistycznym 2016-2018 – wykonywano pełną kolonoskopię, pobierano wycinki i usuwano polipy wielkości do 10 mm,</p>	Narodowy Fundusz Zdrowia, Ministerstwo Zdrowia	

					4) Program profilaktyki raka piersi – wykonywano badania mammograficzne, a także w niektórych przypadkach dokonywano pogłębionej diagnostyki w postaci badania fizykalnego, skierowania na badania mammografii uzupełniającej, wykonania USG piersi lub biopsji.	
3. Tworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia we współpracy z jednostkami organizacyjnymi i pozarządowymi oraz innymi podmiotami.	cały rok	Urząd Miasta Chełm	Liczba realizowanych programów promujących zdrowy styl życia Liczba uczestników programów promujących zdrowy styl życia	6 ok. 917	Zadania publiczne z obszaru ochrony i promocji zdrowia realizowane w 2016 roku przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert: 1) „Ruch zapobiega-leczy, rehabilituje” (50 uczestników), 2) „Gimnastyka korekcyjna dla dzieci z nauką pływania” (277 uczestników), 3) „Hospicjum to też życie” (120 uczestników), 4) „Trzymaj Formę-czas na zdrowie” (ok. 450 uczestników), 5) „Zapobieganie wadom postawy u dzieci poprzez zajęcia z gimnastyki korekcyjnej” (20 uczestników). Ponadto w roku 2016 w ramach projektu „Szkoła Promująca Zdrowie” w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie zorganizowano Miejski Festyn Rekreacyjno – Sportowy pod hasłem „Łączy nas sport”, w ramach którego zorganizowano: a) Międzyszkolny Turniej Piłki Nożnej, b) Miejski marsz Nordic – Walking Kobiet Chełm 2016, c) Sport do wyboru/Sporty całego życia: - Futbol Flagowy – propozycja gry zespołowej z programu WF z Klasą, odmiana rugby, - Kin-Ball - innowacyjna propozycja gry zespołowej piłką fitness 75 cm z programu Wf z Klasą, - Ścianka wspinaczkowa, - Turniej Piłki Siatkowej Absolwenci&Nauczyciele, - Pedagogika Cyrku - Klaun i sztuka żonglowania oraz świat baniek mydlanych, - Gry i zabawy na wesoło – powrót do zabaw z XIX wieku, d) Sportowa innowacja – Speed-Ball, e) Turniej Tenisa Stołowego „Dla Każdego”, f) Pokazy sportowe Klubu Cement Gryf, g) Pokazy Chełmskiego Klubu Karate KYOKUSHIN, h) Pokazy taneczne: zumba, zajęcia fitness, i) Zdrowie na talerzu. Projekt adresowany był do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, środowiska szkolnego i społeczności lokalnej Miasta Chełm oraz absolwentów Szkoły.	26 000,00 zł budżet Miasta Chełm

	cały rok	podmioty lecznicze	<p>Liczba realizowanych programów promujących zdrowy styl życia</p> <p>Liczba uczestników programów promujących zdrowy styl życia</p>	<p>4</p> <p>ok 11 567</p>	<p>Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie realizował następujące programy promujące zdrowy styl życia:</p> <p>1) Katalog potrzeb zdrowotnych na lata 2016-2021 – edukacja realizowana jest przez organizatorów oświaty zdrowotnej w poradni oraz na oddziale,</p> <p>2) Szpitalny program edukacji zdrowotnej „Młodość bez dopalaczy i narkotyków na lata 2016-2018” - celem programu jest przybliżanie charakterystyki faz uzależnienia, podnoszenie wiedzy o szkodach zdrowotnych spowodowanych przyjmowaniem narkotyków i dopalaczy, upowszechnienie wiedzy na temat tego, gdzie szukać wsparcia lub profesjonalnej pomocy w przypadku wystąpienia problemów z narkotykami lub usilnymi namowami ich przyjęcia,</p> <p>3) Szpitalny program edukacji zdrowotnej „Wolny czas bez nikotyny na lata 2016-2018” - celem programu jest uświadomienie mechanizmów uzależnienia od nikotyny, ukazanie korzyści z rzucenia palenia papierosów, upowszechnienie sposobów na przetrwanie trudnych chwil w sytuacji ograniczenia lub rzucenia palenia.</p>	<p>środki własne SPWSS</p>
	cały rok	placówki oświatowo - wychowawcze	<p>Liczba realizowanych programów promujących zdrowy styl życia</p> <p>Liczba uczestników programów promujących zdrowy styl życia</p>	<p>34</p> <p>ok. 16 661</p>	<p>W placówkach oświatowo – wychowawczych realizowane były następujące programy promujące zdrowy styl życia:</p> <p>1) Szkoła Promująca Zdrowie – program realizowany był poprzez pogadanki, zajęcia edukacyjne, zabawy tematyczne, warsztaty szkoleniowe, spacer, wycieczki, konkurs ogólnopolski, badania profilaktyczne dla rodziców i pracowników placówki (5 108 uczestników),</p> <p>2) autorski „Przedszkolny Program Prozdrowotny Przedszkole Promujące Zdrowie” (165 uczestników),</p> <p>3) „Zdrowe Przedszkole” - program wynikający z realizacji projektu Miejskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie” (273 uczestników),</p> <p>4) Szkolny Program Profilaktyki - w ramach programu realizowano zadania z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpieczeństwo w Internecie, - profilaktyka uzależnień, - stres przed egzaminem, - profilaktyka zaburzeń odżywiania, - profilaktyka nikotynizmu, - bezpieczeństwo i profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej i domowej, 	<p>23 331,14 zł</p> <p>budżet Miasta Chełm, Ministerstwo Edukacji Narodowej, środki z Unii Europejskiej</p>

					<p>- promocja zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, - profilaktyka chorób cywilizacyjnych (2 666 uczestników), 5) Szkolny Program Promocji Zdrowia - w ramach programu realizowano kampanie „Trzymaj Formę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”, a także akcje „Dzień Zdrowia”, czyli zdrowe żywienie i aktywność fizyczna, oraz „Tydzień Zdrowia”, czyli profilaktyka chorób cywilizacyjnych i higiena okresu dojrzewania (244 uczestników), 6) „Domowi Detektywi - Jaś i Małgosia na tropie” - rekomendowany program profilaktyczny opóźniający inicjację alkoholową (63 uczestników), 7) „Ósma wyprawa na Archipelag Skarbów” - realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego (219 uczestników), 8) „Od dziewczynki do kobiety” - program profilaktyczny w rakach którego organizowane są spotkania z położną (98 uczestników), 9) „Antymina” - program profilaktyki uzależnień (168 uczestników), 10) „ARS, czyli jak dbać o miłość” - profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych (1 509 uczestników), 11) „Uzależnienia – w stronę przepaści” - program edukacyjno-profilaktyczny w ramach którego zorganizowano szkolenie dla rodziców, spektakl edukacyjno-profilaktyczny, warsztaty (10 uczestników), 12) „Recepta na Zdrowe Życie bez Alkoholu” – program realizowany w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie (135 uczestników), 13) „Kocham Życie więc trzymam Formę ponad Normę” - program realizowany w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie (60 uczestników), 14) „PAT wskazówka na przyszłość” – program realizowany w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomani (300 uczestników), 15) „Alkohol mam za wroga, to nie jest dobra droga” – program realizowany w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie (80 uczestników), 16) „Alkoholu nie pijemy zdrowe życie reklamujemy l.u.” - program realizowany w ramach Miejskiego Programu</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie (180 uczestników),</p> <p>17) „Twój los zależy od twoich nawyków” - program profilaktyczny w ramach którego prowadzona jest edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania uzależnieniom, wskazywanie na konstruktywne formy spędzania czasu wolnego oraz rozwijanie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży, jak również budowanie pozytywnego obrazu siebie i wzmacnianie poczucia własnej wartości,</p> <p>18) „Czyste powietrze wokół nas” - ogólnopolski program edukacji antytytoniowej przeznaczony jest dla dzieci starszych, treści programu wskazują różne rodzaje zadywienia i szkodliwego skutku dymu na zdrowie człowieka (863 uczestników),</p> <p>19) „Bezpieczny i zdrowy przedszkolak” - autorski program w ramach którego prowadzone były zajęcia edukacyjne i praktyczno-technicznych mające na celu promowanie zdrowej żywności poprzez założenie i prowadzenie ogródków warzywnych, wykorzystywanie wyhodowanych warzyw do posiłków, wykonywanie owocowych szaszłyków i surówek oraz kiszenie kapusty (46 uczestników),</p> <p>20) „Akademia Aquafresh” - ogólnopolski program edukacji zdrowotnej z zakresu profilaktyki stomatologicznej dla dzieci zawierający scenariusze zajęć oraz pakiety dla dzieci w którym znajdują się: graficzny model mycia zębów, pasta do zębów, naklejki sprawności „Pastusia”, klepsydra odmierzająca czas mycia zębów i materiały edukacyjne dla rodziców (168 uczestników),</p> <p>21) „Mamo, tato wolę wodę” - ogólnopolski program zdrowotny,</p> <p>22) „Kubusiowi przyjaciele natury” - ogólnopolski program zdrowotny,</p> <p>23) „Trzymaj Formę!” - ogólnopolski program edukacyjny, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki (851 uczestników),</p> <p>24) „Optymistyczne Przedszkole” – ogólnopolski program edukacyjny, moduł o wychowaniu z uwagą na zdrowie i bezpieczeństwo, a w szczególności na zdrowie psychiczne dziecka – wyrażanie uczuć i radzenie sobie z emocjami (468 uczestników),</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>25) „Chroń dziecięce uśmiechy”- celem projektu jest edukacja dzieci w wieku szkolnym w zakresie prawidłowej higieny jamy ustnej (70 uczestników),</p> <p>26) „Zdrowe – nietrudne” - program, którego celem jest kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych wśród dzieci i ich rodziców (30 uczestników),</p> <p>27) „Prawidłowe odżywianie i prawidłowe nawyki żywieniowe – profilaktyka nadwagi” - w ramach programu zorganizowano szkolenie, pogadankę oraz prezentację dla rodziców i uczniów (150 uczestników),</p> <p>28) „Stop – tylko dla dziewczyn. Od dziewczynki do kobiety” - w ramach programu zorganizowano pokaz, pogadankę, prelekcję oraz wyświetlono film,</p> <p>29) „Wybieram trzeźwość” - program profilaktyczno-wychowawczy (50 uczestników),</p> <p>30) „Szkodliwość palenia papierosów” - zajęcia edukacyjno-profilaktyczne (13 uczestników),</p> <p>31) „Wybierz życie – pierwszy krok” - program profilaktyki raka szyjki macicy (1 150 uczestników),</p> <p>32) „Różowa wstążeczka - profilaktyka nowotworów piersi” - program edukacyjno–profilaktyczny (500 uczestników),</p> <p>33) „Stres pod kontrolą” - program edukacyjny (500 uczestników),</p> <p>34) „TAK czy NIE” - program profilaktyki uzależnień (500 uczestników).</p>	
<p>4. Realizacja Programu Promocji i Ochrony Zdrowia oraz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Chełmie.</p>	<p>lipiec – grudzień 2016 roku</p>	<p>Urząd Miasta Chełm, podmioty lecznicze, placówki oświatowo - wychowawcze, organizacje pozarządowe, instytucje działające w obszarze ochrony zdrowia</p>	<p>Zgodne ze wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w Programach</p>	<p>1</p>	<p>Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, przyjęty został przez Radę Miasta Chełm Uchwałą Nr XVIII/2020/16 z dnia 14 czerwca 2016 roku. Realizacja programu obejmowała drugie półrocze 2016 roku.</p> <p>W marcu 2017 roku sporządzone zostało sprawozdanie z realizacji Programu, które zawierało wskaźniki stanu zdrowia psychicznego mieszkańców Miasta Chełm, opis realizowanych zadań oraz wskaźniki osiągniętych efektów. Sprawozdanie, po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 31 marca 2017 roku zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i było przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu kwietniu.</p>	<p>1 993 669,20 zł</p> <p>budżet Miasta Chełm, budżet państwa</p>

III CEL STRATEGICZNY Promocja zdrowego trybu życia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień
II CEL SZCZEGÓŁOWY Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Kontynuacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	cały rok	Urząd Miasta Chełm oraz partnerzy określani w Programach	Zgodne z wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w PPRPAoPN	2	<p>Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 realizowany był w ciągu całego 2016 roku. Przebieg jego realizacji ze wskazaniem realizatorów, wskaźników, wydatkowanych środków finansowych został zawarty w opracowanej przez Wydział Spraw Społecznych i przyjętej przez Prezydenta Miasta Chełm w dniu 28 lutego 2017 roku „Informacji z realizacji Programu”, która w dniu 28 marca 2017 roku była przedmiotem obrad Komisji Zdrowia, Rodziny i Ochrony Środowiska oraz Komisji Porządku Publicznego i Inwentaryzacji Mienia Komunalnego, a także w dniu 29 marca 2017 roku obrad sesji Rady Miasta Chełm.</p> <p>Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2016 realizowany był w ciągu całego 2016 roku. Przebieg jego realizacji został zawarty w opracowanym przez Wydział Spraw Społecznych i przyjętym w dniu 22 lutego 2017 roku przez Prezydenta Miasta Chełm „Raportcie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2016 za rok 2016”, który w dniu 28 marca 2017 roku był przedmiotem obrad Komisji Zdrowia, Rodziny i Ochrony Środowiska oraz Komisji Porządku Publicznego i Inwentaryzacji Mienia Komunalnego, a także sesji Rady Miasta Chełm w dniu 29 marca 2017 roku.</p>	877 170,49 zł budżet Miasta Chełm 68 051,20 zł budżet Miasta Chełm
2. Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowo – wychowawczymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz	cały rok	Urząd Miasta Chełm, placówki oświatowo – wychowawcze, organizacje pozarządowe	<p>Liczba szkół, z którymi podjęto współpracę</p> <p>Liczba programów, akcji profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych</p> <p>Liczba odbiorców, uczestników realizowanych</p>	<p>11</p> <p>14</p> <p>2 303</p>	<p>Zarządzeniem Nr 96/2016 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 10 lutego 2016 roku w sprawie zasad finansowania zadań ze środków: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2016, dla miejskich jednostek organizacyjnych w 216 roku określone zostały dla placówek oświatowo-wychowawczych zasady finansowania oraz katalog zadań podlegających finansowaniu z przedmiotowego Programu. Środki pieniężne zostały przyznane:</p> <p>1) Szkole Podstawowej Nr 4 na realizację rekomendowanego programu profilaktycznego pt. „Domowi Detektywi”,</p>	28 919,40 zł budżet Miasta Chełm

osób dorosłych dotyczących uzależnień.			programów, konkursów, akcji profilaktycznych		<p>2) Szkole Podstawowej Nr 10 na realizację rekomendowanego programu profilaktycznego pt.: „Domowi Detektywi”,</p> <p>3) Szkole Podstawowej Nr 11 na realizację rekomendowanego programu profilaktycznego pt.: „Domowi Detektywi”,</p> <p>4) Zespołowi Szkół Ogólnokształcących Nr 1 na realizację rekomendowanego programu profilaktycznego pt.: „Domowi Detektywi”,</p> <p>5) Zespołowi Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 1 na zakup spektaklu teatralnego pn.: „Kuszenie śmierci”,</p> <p>6) Szkole Podstawowej Nr 5 na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Niwelator problemów”,</p> <p>7) Szkole Podstawowej Nr 5 na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Wielka Ucieczka”,</p> <p>8) Szkole Podstawowej Nr 5 na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Kolekcjonerzy wrażeń”,</p> <p>9) Szkole Podstawowej Nr 5 na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Skradzione mądrości” ,</p> <p>10) Zespołowi Szkół Ogólnokształcących Nr 8 z Oddziałami Sportowymi na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Spacer po linie”,</p> <p>11) Zespołowi Szkół Ekonomicznych i III Liceum Ogólnokształcące na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Anioł”,</p> <p>12) Zespołowi Szkół Ekonomicznych i III Liceum Ogólnokształcące na zakup spektaklu teatralnego pt.: „Spacer po linie”,</p> <p>13) Młodzieżowemu Domu Kultury w Chełmie na organizację „Chełmskich Wakacji Teatralnych”,</p> <p>14) Młodzieżowemu Domu Kultury w Chełmie na organizację rodzinnych spektakli teatralnych pn.: „Teatr na poduszkach”.</p>	
3. Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym.	cały rok	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży	24	Przedmiotem kontroli było przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	2 750,00 zł budżet Miasta Chełm
	cały rok	Straż Miejska	Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży	12	Przedmiotem kontroli było posiadanie przez sprzedawców w punktach sprzedaży alkoholi tabliczek dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu, sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym oraz spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.	budżet Miasta Chełm
4.	cały rok	Urząd Miasta Chełm	Rodzaj działań	6	W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania	130 000,00 zł

Kontynuowanie wspierania placówek leczenia uzależnień.			Liczba działań	2	<p>Problemy Alkoholowe w Chełmie na rok 2016 dwa podmioty lecznicze (NZOZ OPDITZP „RODZINA” w Chełmie oraz SP WSS w Chełmie) otrzymały dotacje na realizację zadania własnego Miasta Chełm w obszarze zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Zwiększenie dostępności realizowane było poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) porady terapeutyczne, 2) sesje psychoterapii grupowej dla osób uzależnionych od alkoholu, 3) sesje psychoterapii grupowej dla osób współuzależnionych, 4) sesje psychoterapii indywidualnej, 5) warsztaty After Care, 6) sesje psychoterapij grupowej dla osób z syndromem DDA. 	budżet Miasta Chełm
5. Kontynuowanie współpracy ze stowarzyszeniami udzielającymi pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.	kwiecień – grudzień 2016 roku	Urząd Miasta Chełm	Liczba osób, które skorzystały z pomocy i wsparcia	386	<p>W wyniku otwartych konkursów ofert na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie Miasto Chełm zleciło realizację zadań publicznych w następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań edukacyjno-motywacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych, - prowadzenie warsztatów i treningów terapeutycznych oraz organizowanie obozów terapeutycznych, - prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób bezdomnych oraz przebywających w zakładzie karnym, - prowadzenie punktów konsultacyjnych, - wspieranie działań mających na celu pogłębienie więzi w rodzinach z problemem alkoholowym, - przeciwdziałanie nietrzeźwości na drogach. <p>Powyższe zadania realizowały następujące organizacje pozarządowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie, - Stowarzyszenie Centrum Edukacyjno – Motywacyjne „RAZEM” w Chełmie, - Stowarzyszenie Integracji Rodzin „PRZYSTAŃ” w Chełmie, - Automobilklub Chełmski w Chełmie, - Stowarzyszenie MONAR w Chełmie, - Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA” w Chełmie, - Stowarzyszenie integracyjne „Winda” w Chełmie, - Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych w Chełmie, - Stowarzyszenie kobiet Aktywnych „ Razem Na Kresach” w Chełmie 	152 190,00 zł budżet Miasta Chełm

					- Fundacja im. Św. Cyryla i Metodego w Chełmie.	
6. Zwiększenie świadomości środowiska lokalnego na temat uzależnień poprzez kontynuację działań informacyjnych oraz kolportaż materiałów edukacyjno - informacyjnych.	wrzesień – listopad 2016 roku	Urząd Miasta Chełm, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj akcji promocyjnych, kampanii	1	Na podstawie art.19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych „Razem na Kresach” otrzymało dotację na zorganizowanie kampanii profilaktyczno –edukacyjnej mającej na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat uzależnień od alkoholu. Była ona skierowana do młodzieży oraz osób dorosłych, mieszkańców miasta Chełma. W ramach zadania opublikowano na łamach dwóch tygodników lokalnych artykuły o tematyce alkoholowej, wyemitowano audycje w Radiu Bon Ton na temat uzależnień, opracowano materiały edukacyjne i informacyjne w formie ulotek oraz zlecono druk plakatów. Ponadto w 2016 roku w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie za rok 2016 dokonano zakupu ulotek i broszur o tematyce uzależnień, które zostały przekazane dla Komendy Miejskiej Policji w Chełmie, 2 parafii oraz 5 szkół wnioskujących o potrzebie zwiększenia wiedzy w obszarze uzależnień.	11 193,68 zł budżet Miasta Chełm
	cały rok	placówki oświatowo - wychowawcze	Liczba i rodzaj akcji promocyjnych, kampanii	22	W placówkach oświatowo-wychowawczych przeprowadzono następujące akcje promocyjne i kampanie na temat uzależnień: 1) "Przy mnie nie pal" - podpisanie kontraktu z rodzicami zobowiązującego ich do ochrony dzieci przed ekspozycją na dym papierosowy, przeprowadzenie pogadank na temat szkodliwości dymu papierosowego, przygotowanie gazetki szkolnej informującej o głównych założeniach programu pn.: „Czyste powietrze wokół nas”, 2) „Mamo, tato nie pal”, 3) „Odpowiedzialność prawna nieletniego” spotkania z przedstawicielami Policji, 4) „Lili, fejs i kłopoty” - spektakl wystawiony przez teatr „Moralitet” z Krakowa, 5) „Sąd nad papierosem” - przedstawienie profilaktyczne, 6) „Światowy Dzień Bez Tytoniu” - zajęcia edukacyjno-wychowawcze oraz kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych, 7) „O jeden krok za daleko” - spektakl profilaktyki uzależnień teatru „Kurtyna”, 8) „Jestem świadomy-odpowiedzialny” - pogadanka policjanta o zagrożeniach współczesnego nastolatka,	brak kosztów

					<p>9) „Pijesz, jedziesz, giniesz” - akcja dotycząca zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu, 10) „Marihuana – fakty i mity”, 11) „Szkolny Dzień bez Papierosa”, 12) „Szkolny Dzień Profilaktyki” - ćwiczenia symulacyjne na alko – i narkogoglach oraz badanie zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu, a także kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. szkodliwości substancji psychoaktywnych, 13) „STOP NARKOTYKOM” - profilaktyka antynarkotykowa, 14). „Ćpunka” - spektakl profilaktyczny wystawiony przez Kielecki Teatr Lektur, 15) „Profilaktyka z Rapem” - akcja przygotowana we współpracy z Mirosławem Kolczykiem, 16) „Uzależnieniom behawioralnym mówię STOP!”, 17) „Skutki prawne czynów przestępczych popełnianych przez młodzież” - (wyludzenia, alkohol, narkotyki, w tym dopalacze) akcja informacyjna, 18) „Zagrożenie młodzieży demoralizacją. Odpowiedzialność nieletnich w świetle obowiązującego prawa” - akcja informacyjna, 19) „Niepokojące zachowania nastolatka. Na co warto zwrócić uwagę?” - akcja informacyjna, 20) „Nasze dzieci–nasze sprawy” - kampania społeczno – informacyjna prowadzona w ramach projektu „Międzypokoleniowa Koalicja Nieobojętnych w Chełmie” dotycząca reagowania na sprzedaż alkoholu nieletnim, 21) „Stop niktynie - Dzień Profilaktyki z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną” - kampania antynikotynowa, 22) „Stop dopalaczom”.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

IV CEL STRATEGICZNY Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
I CEL SZCZEGÓŁOWY Integracja zawodowa osób bezrobotnych, łagodzenie skutków bezrobocia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie	cały rok	Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, stażach, pracach społecznie użytecznych, robót	849	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych odbywa się poprzez skierowanie ich do: 1) robót publicznych, 2) prac interwencyjnych, 3) stażu,	11 775 761,09 zł Fundusz Pracy, w tym środki z Rezerwy

użytecznych, praktyk i staży we współpracy z PUP w Chełmie			publicznych i prac interwencyjnych Liczba szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych ,robót publicznych i prac interwencyjnych	480	4) prac społecznie użytecznych; 5) szkolenia w tym również w ramach środków z Rezerwy MRPiPS na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.	MRPiPS, środki z Unii Europejskiej
	maj – październik 2016 roku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, stażach, pracach społecznie użytecznych, robót publicznych i prac interwencyjnych Liczba szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych ,robót publicznych i prac interwencyjnych	8 13	W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie zorganizowano w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prace społecznie użyteczne dla 8 osób bezrobotnych, a także w ramach umów zorganizowano staże pracy dla 13 bezrobotnych osób.	14 904,00 zł budżet Miasta Chełm, środki z Powiatowego Urzędu Pracy
2. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.	cały rok	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba programów Liczba uczestników programów	3 427	Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w 2016 roku realizował następujące projekty: 1) Projekt pozakonkursowy pt.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (II)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, Oś Priorytetowa I, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.2 ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach Projektu jego uczestnicy objęci zostali następującymi instrumentami i usługami rynku pracy: - staż w celu zdobycia doświadczenia zawodowego, - jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, - bon na zasiedlenie, - szkolenia indywidualne, - bon na szkolenie, - szkolenie „ABC Przedsiębiorczości”, - Indywidualny Plan Działania w celu zdiagnozowania potrzeb uczestnika projektu. 2) Projekt pozakonkursowy pt.: „Nowy start – lepsze jutro (II)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego	8 207 469,33 zł środki z Unii Europejskiej

					<p>Województwa Lubelskiego 2014 -2020, Oś Priorytetowa 9, Działanie 9.2. ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.</p> <p>W ramach Projektu jego uczestnicy objęci zostali następującymi instrumentami i usługami rynku pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - staż w celu zdobycia doświadczenia zawodowego, - doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, - szkolenia oraz szkolenia wskazane przez osoby uprawnione (tj. indywidualne) pod uprawdopodobnienie zatrudnienia po odbyciu szkolenia w kierunkach zgodnych ze złożonymi wnioskami o organizację usługi szkoleniowej, - Indywidualny Plan Działania w celu zdiagnozowania potrzeb uczestnika projektu. <p>3) Program specjalny pt. „Aktywizacja dla historii” w ramach którego zrealizowano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego z Miasta Chełm i powiatu chełmskiego, - rekrutacja uczestników do programu, - jednodniowe warsztaty motywacyjno–aktywizujące dla 29 uczestników programu, - roboty publiczne na okres średnio 5 m-cy dla 28 uczestników programu przy pracach związanych z drobnymi remontami oraz porządkowaniem przestrzeni i podjazdów wokół przydrożnych kapliczek, cmentarzy i innych zabytkowych budowli. 	
	grudzień 2016 rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	<p>Liczba programów</p> <p>Liczba uczestników programów</p>	<p>1</p> <p>30</p>	<p>W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: 11 Włączenie społeczne, Działanie: 11.1 Aktywne włączenie opracował projekt programu „CHCESZ-MOŻESZ-POTRAFISZ”. Pod koniec roku sprawozdawczego z Wojewódzkim Urzędem Pracy pełniącym rolę Instytucji Pośredniczącej została zawarta umowa na jego realizację.</p> <p>"CHCESZ-MOŻESZ-POTRAFISZ" to projekt, który realizowany będzie od 2 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku. Jego głównym celem jest zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy. W ramach projektu 20 osób odbędzie szkolenia i 3 miesięczne staże zawodowe oraz 10 osób realizować będzie prace społecznie użyteczne.</p>	brak kosztów

	cały rok	Centrum Integracji Społecznej	Liczba programów Liczba uczestników programów	2 103	W 2016 roku Centrum Integracji Społecznej w Chełmie realizowało następujące programy: 1) Program reintegracji społecznej i zawodowej finansowany z budżetu Miasta Chełm, 2) Projekt „CIS-nowa szansa nowe możliwości” realizowany od 1 sierpnia 2016 roku do 31 lipca 2019 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1 Aktywne włączenie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. realizuje projekt Działania realizowane przez CIS odnoszą się do problemów środowiska lokalnego, a ich podstawowym celem jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego skierowanego do osób wskazanych w art. 1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	1 302 476,92 zł budżet Miasta Chełm, środki z Unii Europejskiej, Fundusz Pracy
3. Rozwój form wsparcia sprzyjających tworzeniu osobistego potencjału zatrudnienia osób bezrobotnych w trudnej sytuacji socjalno-bytowej i ich rodzin.	cały rok	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób bezrobotnych korzystających z różnych form wsparcia	104	Osoby bezrobotne do 30 roku życia zamierzające podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania w roku sprawozdawczym mogły skorzystać z aktywizacji zawodowej w formie przyznania bonu na zasiedlenie.	1 404 169,14 zł środki z Unii Europejskiej, Fundusz Pracy
	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba osób bezrobotnych korzystających z różnych form wsparcia	40	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie zawarł umowę z Wojewódzkim Urzędem Pracy na realizację projektu konkursowego „Chcesz-Możesz-Potrafisz, którego celem jest zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy 40 os., w tym 22 kobiet zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu miasta Chełm. Właściwa realizacja Projektu nastąpi w 2017 i 2018 roku.	1 987 244,00 zł budżet państwa, budżet Miasta Chełm
4. Upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.	cały rok	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób bezrobotnych z terenu Miasta uczestniczących w szkoleniach, stażach, robotach publicznych, pracach interwencyjnych oraz pracach społecznie użytecznych Liczba doposażonych stanowisk pracy	878 71	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych następowała poprzez skierowanie ich do odbycia: - robót publicznych, - prac interwencyjnych, - staży, - prac społecznie użytecznych, - szkoleń, oraz poprzez skierowanie ich do pracy na doposażone lub wyposażone stanowisko. Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego udzielana była w ramach projektu pozakonkursowego pt.: „Nowy start – lepsze jutro (II)” realizowanego w ramach Regionalnego	13 172 694,09 zł środki z Unii Europejskiej, Fundusz Pracy, budżet państwa

					Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014 -2020, Oś Priorytetowa 9, Działanie 9.2. ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	
	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba osób bezrobotnych z terenu Miasta uczestniczących w szkoleniach, stażach, robotach publicznych, pracach interwencyjnych oraz pracach społecznie użytecznych Liczba doposażonych stanowisk pracy	63 0	Pracownicy socjalni informowali osoby bezrobotne o możliwościach uczestniczenia w programie integracji zawodowej i społecznej przez zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej w Chełmie, a także o możliwościach uczestniczenia w szkoleniach i stażach organizowanych przez różne organizacje i instytucje, które złożyły oferty w MOPR.	brak kosztów
	cały rok	Centrum Integracji Społecznej	Liczba osób bezrobotnych z terenu Miasta uczestniczących w szkoleniach, stażach, robotach publicznych, pracach interwencyjnych oraz pracach społecznie użytecznych Liczba doposażonych stanowisk pracy	103 0	W Centrum Integracji Społecznej odbywały się: -zajęcia z doradcą zawodowym, - warsztaty aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości społecznej, - spotkania z pracownikiem PUP (dostępne instrumenty rynku pracy, zatrudnienie wspieranie, podejmowanie własnej działalności gospodarczej w tym spółdzielni socjalnej).	brak kosztów
5. Podejmowanie działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców.	cały rok	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń Liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	121 175 109	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych prowadzona była poprzez: - skierowanie do odbycia szkolenia, - wypłatę jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej odbywało się w ramach projektu pozakonkursowego pt.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (II)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, Oś Priorytetowa I, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.2 finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	3 841 900,00 zł środki z Unii Europejskiej, Fundusz Pracy

	cały rok	Centrum Integracji Społecznej	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń Liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	4 103 0	Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w ramach działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców zorganizowało: 1) warsztaty aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości społecznej, 2) edukację ogólną, 3) warsztaty umiejętności społecznych, 4) spotkania z pracownikiem PUP (dostępne instrumenty rynku pracy, zatrudnienie wspieranie, podejmowanie własnej działalności gospodarczej w tym spółdzielni socjalnej).	brak kosztów
6. Rozwój pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi, w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych.	cały rok	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba realizowanych kontraktów socjalnych	176	W 2016 roku pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej zawarli 176 kontraktów socjalnych. Celem zawieranych kontraktów była aktywizacja zawodowa i społeczna osób i rodzin w zakresie nabycia nowych kwalifikacji zawodowych, a także inicjowania własnej aktywności i samodzielności życiowej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	brak kosztów
	cały rok	Centrum Integracji Społecznej	Liczba realizowanych indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego	103	Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowane były przez Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w następujących formach: 1) zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej - teoria zawodowa dla 5 grup zawodowych (grupy: fryzjerska, opiekuńczo-porządkowa, kulinarno-porządkowa, remontowo-porządkowa, porządkowa), 2) dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe z zakresu: - pierwszej pomocy przedmedycznej, - obsługi wózków widłowych (grupy: stylizacja, malarz-tapeciarz, gospodarcza, opiekunka dziecięca i osób starszych, kucharz), 3) zajęcia z zakresu reintegracji społecznej: - warsztaty motywacyjne, - edukacja ogólna i zdrowotna, - psychoedukacja rodzinna, - warsztaty aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości, - grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych, - grupa wsparcia dla kobiet, - profilaktyka uzależnień, - spotkania informacyjne z pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy na temat zatrudnienia wspieranego oraz zakładania spółdzielni socjalnej,	budżet Miasta Chełm, środki z Unii Europejskiej

					- indywidualne konsultacje z prawnikiem, psychologiem, terapeutą, doradcą zawodowym i pracownikiem socjalnym.	
7. Wzrost dostępu do lokali mieszkalnych dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością, w tym ofiar przemocy w rodzinie.		Urząd Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Liczba lokali mieszkalnych przeznaczonych dla grup zagrożonych bezdomnością, w tym ofiar przemocy w rodzinie	0	Z uwagi na niewielką ilość mieszkań socjalnych, jakimi dysponuje miasto Chełm, w chwili obecnej zadanie to nie może zostać zrealizowane.	
IV CEL STRATEGICZNY Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu II CEL SZCZEGÓŁOWY Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz starszych						
Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Wartość wskaźnika	Opis działania	Koszt działania i źródła jego finansowania
1. Realizacja Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm.	cały rok	Urząd Miasta Chełm oraz partnerzy wskazani w programie	Liczba programów Liczba uczestników programów	1 ok. 4 902	„Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2014-2018” realizowany był przez cały 2016 rok przez Wydziały Urzędu Miasta Chełm, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie, placówki oświatowo – wychowawcze oraz organizacje pozarządowe. W kwietniu 2017 roku sporządzona została „Informacja z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2014-2018 za 2016 rok” w której zawarto wskaźniki jego realizacji. Sprawozdanie, po akceptacji Prezydenta Miasta Chełm, w dniu 28 kwietnia 2017 roku zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i było przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz Sesji Rady Miasta w miesiącu maju.	134 258,67 zł (budżet Miasta Chełm) 2 179 054,00 zł (środki PFRON) budżet Miasta Chełm, środki PFRON, Fundusz Pracy, środki z Unii Europejskiej
2. Pobudzenie aktywności osób starszych w społeczności lokalnej.	październik – grudzień 2016 roku	Urząd Miasta Chełm, organizacje pozarządowe	Powołanie rady seniorów	1	W dniu 14 czerwca 2016 roku podjęta została przez Radę Miasta Chełm Uchwała Nr XVIII/204/16 w sprawie utworzenia Chełmskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu. W oparciu o jej zapisy Zarządzeniem Nr 631/16 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 7 października 2016 roku powołana została Chełmska Rada Seniorów w skład której weszło 15 członków wybranych spośród mieszkańców Miasta, którzy ukończyli 60 rok życia. Do zadań Rady Seniorów należy: a) ścisła współpraca z władzami Miasta przy rozstrzyganiu o istotnych oczekiwaniach i potrzebach ludzi starszych,	bez kosztów

					<p>b) przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów,</p> <p>c) monitorowanie potrzeb chełmskich seniorów,</p> <p>d) wydawanie opinii i formułowanie wniosków służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów,</p> <p>e) zgłaszanie uwag do projektów uchwał dotyczących prawa miejscowego,</p> <p>f) inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Miasta Chełm ze środowiskiem osób starszych,</p> <p>g) informowanie społeczności miasta o szczególnych kierunkach działalności podejmowanych przez służby miejskie i partnerów pozarządowych na rzecz środowiska seniorów.</p> <p>Spotkania Chełmskiej Rady Seniorów odbywają się średnio raz na trzy miesiące i podejmowane są na nich tematy dotyczące codziennych problemów w życiu osób starszych.</p>	
3. Rozszerzenie ofert zadań publicznych na rzecz osób starszych.		Urząd Miasta Chełm	Liczba ofert	0	W 2016 roku w otwartych konkursach ofert Miasta Chełm nie ujęte zostały zadania publiczne dotyczące osób starszych.	

PREZYDENT MIASTA CHEŁM
/-/ mgr inż. Agata Fisz